

Küçük Şeyler Hikaye Kitabından Hiç Adlı Hikaye

Hiç

Yirmi yaşındaydı. Kaderin kendi çalışma ve gayretine terk ve teslim ettiği annesiyle kız kardeşinin geçimi için, birbirlerinden önce emellerine kavuşmanın hırslıca sevdasıyla birbirlerini çiğneyerek menfaat meydanında üstünlük için hücum eden insan akıntılarına girmiş, insanoğlunun amaçlarına sığındığı muzlim köşelere kadar sokulmuştu. Her akşam evine yorgun, bitkin -fakat vicdana teselliler verir kutsal bir vazifeyi yaptığı için- gururlu olarak dönerdi. Dayanma gücünün dışında meyveler vermeye başlayan taze bir fidan gibi, vaktinden önce faydalı olmak gayretiyle zayıf omuzlarına yüklediği ailesinin geçimi vazifesinin sıkıntılarının yükü altında kırılmaya başladığı için kendisinden her an uzaklaşmakta olan hayat ışığı, uzaktan uzağa yüzüne yansıyan bir zayıf ve hüznün verici, ara sıra şairane düşünceler arasında görünen hayalî yaratıklara yönelik ve düşünceli gözleri, hayatın acılığını vaktinden önce tattığı için uçları aşağıya doğru sarkmış, nefret dolu bir ağzı, garip ve hüznü bir şekilde sunar ve aydınlatırdı. Hayat mücadelesi içine zırhsız, silahsız, yani zayıf bir bünye, hassas bir gönül, sevdalı bir ruhla girmişti. Bir gün, katıldığı bu menfaat kavgası arasında yaralanıp düşeceğinden endişeliydim.

Kendi okuldan çıktığı hâlde eğitiminin, kabiliyetinin aşağısında, zayıf yaratılışının çok üstünde olarak gündüzleri çamurlar, hakaretler içinde Rum tüccarına simsarlık, paylamalar ve azarlamalarla mağazalarda yazıcılık, hatta ara sıra matbaalarda da işçilik etmekten, herkesin istirahat yatağına çekildiği gece yarları sabahlara kadar tahta bir masanın önünde, bir mumun karşısında, kendisine iyi bir maksat ve kayırmayla verilmiş "tapuları" doldurmaktan çekinmezdi. Bazen uğradığı dayanılmaz sıkıntılara karşı, yarasından kanlar damlarken yine ayakta durmaya kendini zorlayan bir asker gibi, kuvvet ve cesareti yavaş yavaş kendisinden ayrıldığı hâlde mertçe direnme gücü ve gururluca sözünde durmasına bir zarar gelmezdi. Yirmi yaşında inziva ve sessizliğe çekilmiş bir annenin rahat etmesi için çalışmak, mesaisi sayesinde kız kardeşini mutlu görmek, kırılmış cesaretine yeniden bir kuvvet, yorulmuş vicdanına yeni bir hayat bağışlardı. O günlerde annesi birdenbire hastalanmıştı.

Annesinin varlığının bir parçası olduğu için büyük bir ıstırap içinde hastaya hekim getirmek, ilaç almak ihtiyaçlarına karşı cisimleşmiş ve donanmış bir fedakârlık kesilmişti. Bazen oturduğu Aksaray'dan ilaç yaptırmak için yaya olarak Beyoğlu'na çıkar, gençliğin asalet ve yüceliği sebebiyle ihtiyar annesine taze bir hayat getirmek için elinde şişeler olduğu hâlde, oralarda şevk, coşku, neşe ve sevinçle gezen gençlerin arasından geçerek yine yaya evine dönerdi.

Talihin yardımıyla veyahut mutlu bir tesadüf olarak bir-iki ay içinde annesi tamamıyla sıhhatine kavuşmuş ve o süre içinde kendinin de mesai verimi birkaç kat daha artarak hekimlerin, bir yazı Boğaziçi'nde geçirmek hakkındaki sağlık tavsiyelerini yerine getirmeyi başarmıştı.

Boğaziçi'nde bulunduğu sırada tabii sabahları İstanbul'a gider, akşamları geç vakit dönerdi. Gidiş geliş sırasında tanıştığı gençlik arkadaşlarının güzel dostlukları ve tutkuncasına sohbetlerinin yegâne hayret ve coşku sermayesi olan "göz alıcı bir güzel"e kendini tanıtmak için edilen zorlamaları, kadınlara karşı Doğululara özgü çekinme ve utanma sebebiyle reddetmek istemişse de ahababı, meydana çıkan küçük bir fırsatı ganimet bilerek bir gün tanıştırdılar. Bu tanıştırma töreni ilgisini gösteren bir tebessümle kabul olunmuş ve fakat bu tebessüm gözlerini kamaştırdığı için kızın yüzüne dikkatle bakamamıştı. Bu ilgi işareti, bu gönül okşayan tebessüm, o hüznü yaratılışa

ne kadar da dokunmuştu. O hassas gönlü, o sevdalı ruhu, gençliğin bu ilk zaferinin şanını ne kadar neşe ve gururla alkışlamıştı.

Sabahleyin İstanbul'a gidişinde ve dönüşünde yine bu tebessümlere, ruhun bu selamına, kalbin bu hitabına erişmişti. O günlerden sonra her nerede görse, her nerede tesadüf etse kendisine bu sevdalı tebessümle selam verdiğinden bütün hayatı bir tebessüm içinde ilerliyordu.

Yazın uzun gündüzlerinde daha fazla çalıştığı hâlde akşamları evine önceki gibi bitkin ve hâlsiz olarak değil, büyük bir coşku ve neşeyle gelirdi. Yürürken koşar, söylerken güler, önceleri geldiği zaman bir parça dinlenmek için üzerine düştüğü sandalyelerin hiçbirisinde oturamaz, evin içinde sürekli dolaşır dururdu. Yüzünde, parıldamak için zamanın en küçük müsaadesini bekleyen gençliğin canlı rengi görünmeye başladı. Yirmi yaşında iken âciz bırakma gücü olan böyle bir tebessümün karşısında hiç bulundunuz mu?

Ara sıra vapurda tesadüf ettiği zaman orada, o köşede kendisine ışıklar serpen mutluluk ve şansına garip bir korku ve kalp çarpıntısıyla yaklaşamayarak, ilkbaharın iç açan sabahının pembe sisleri içinde görünen gün doğuşu gibi, bu gül rengindeki dudaklardan yansıyan tebessüme de uzaktan uzağa tutkusunu ve hayretini sunuyordu.

En süratli geçen bir arabanın içinde, en kalabalık bir yerde, en fazla hızlı hareket edilmesi lazım gelen bir mahalde yine kendisine bir tebessümle selam veriyordu.

Oh! Bu tebessüm! Zavallı gencin ümitsiz gecelerinde üzüntüsünü gideren yâri, ışıksız gündüzlerinde parlayan ışığı olduğundan evine her gece coşku ve kuvvetini yenileyerek dönüyordu. Yalnız en son defa ulaştığı tebessümden dolayı âşıkça bir kendinden geçiş içinde kalmıştı. O gece sabaha kadar gözlerini bir kere bile kapamadı. Artık bu kızı alacaktı! Annesinin rızasını alacağından emin olduğu gibi, kendine bu kadar sevgi besleyen ve güler yüz gösteren kızlarının kalbinin arzusuna onun ana ve babasının mâni olmayacaklarından şüphe duymuyordu. Her türlü güçlüğü, her türlü engellemeye, göğsünü yaralamasına direnmeye çalışarak kendisine bu kadar gönül veren eşine, Boğaziçi'nin güzel sahillerinin en gizli bir köşesinde, yahut ışıklar saçan bir güneşin güzelliklerinin altında şen ve mutlu olan Adalar'ın en güzel tarafında bir ev, bir sevgi yuvası bina edecek. Eşine mahsus olmak üzere bin türlü çiçekler içinde kameriyeler, kuşların minberleri olan ağaçlar arasında bahçeler yapacak. Kendi bir tarafa çekilerek tabiatın güzelliklerinin hepsinden güzel sevgilisinin can çekişen kalbe hayat veren kahkahalarını dinleyecek. Bahar yüz görümlüğü olarak eşine en güzel çiçeklerini, saz ve söz olarak kuşlar en yüce ve ruh açan şarkılarını sunacak.

Uykusuzluğun verdiği bir ateşle yatağının içinde dönüyordu. Niçin "onunla" beraber Boğaziçi'nin kenarında dolaşmasın? Niçin yerde ve gökte ışık saçan kandillerin, kürelerin ışınlarının yansımaları "onunla" o hoş akan lacivert suda seyretmesin? Niçin o ışıkları söndürür ve yakar gibi görünen serin bir poyraz rüzgârının "onun" saçlarıyla oynadığını görerek sevgi şansının yüceliğinden dolayı kendinden geçmesin? Bak! Eğiliyor! Bu uykusuz gecede kulağına... Yok, ruhuna, gizli, gayet gizli bir şeyler söyleyecek galiba... Oh! Çalışacak, çok çalışacak, çalışması sayesinde zengin olacak. Pencerenin yanında yapılmış olan yatağından başını kaldırdı.

Seherin renkleri, gökyüzünün lacivert yüzeyinde her dakika rengini, yerini değiştirir birtakım rengârenk sütunlar oluşturmuştu. Ruhunu mest eden o tebessüm, dudakları gibi gül renginde olan bulutlar arasına yayılarak, karşı taraftaki dağları süslüyor, yine o tebessüm semadan süzülüp, denizin küçük dalgaları üzerinde, sahilleri sevdalar içinde bırakarak uzaklaşıyordu.

Bir süre bu kendinden geçme ve şaşkınlık içinde kaldıktan sonra kendini toplayarak İstanbul'a inmişti. Akşam gençlik arkadaşlarına vapurda tesadüf etti. Onlara, kıskançlıklarını tahrik eder korkusuyla bir şey açmamıştı. Hep birlikte yukarıya, güverteye çıktıkları vakit kız yahut tebessüm,

annesiyile beraber orada, bir kanepenin üzerinde oturuyorlardı. Dostlarından bir ikisi çekinmeden kızın yanına giderek konuşmakta iken diğerleri bunun da birlikte gelmesi için zorluyorlardı.

Şans ve mutluluğun yaklaşması sırasında verdiği bir korku ve kalp çarpıntısıyla onların yanına gidecek kadar vücudunda kuvvet bulamadığı gibi o bakışları çeken tebessüme karşı gözleri kamaşarak düşeceğinden endişe ediyordu. Etrafındakilerin -hâline vâkıf oldukları için- ettikleri zorlayıcı ricaya karşı birkaç kere kalkıp yine oturdu. Setresini ilikleme, fesini düzeltmek istediye de eli titrediği için başaramadı. Hep bu hareketleri kadınlara has olan meraklı bakışlardan geçmişti. Bir dakika sonra hep birlikte konuşmaya başladılar. Kız ara sıra kendisine de hitap ederek birçok sorulara girişti. Paris'e gitmiş miydi? Londra'yı görmüş müydü? Operaları dinlememiş, vodvili alkışlamamış mıydı? Mutlak Bükreş'te çok oturmuştu! Çünkü hâl ve tavrı onu gösteriyordu. Bitmek bilmeyen bu türlü sorulardan sonra kahkahalarla gülmeye başladı. Zavallı genç kendisiyle eğlenildiğini anlayarak ilk defa olmak üzere kızın yüzüne büyük bir dikkatle baktı. Hayaller dönemi olan yirmi yaşının en dehşetli bir felaketi... Meğer kendisinin aklını başından alan bu tebessüm, kızın o küçük, o güzel ağzının bütün üst dudağı biraz kısa olduğundan kaynaklanıyormuş.

Meğer o eşitlikçi tebessüm, kendisine değil, bütün âleme, bütün eşyaya aitmiş.

#

Yirmi yaşında olduğumuz hâlde bizler de çoğu zaman mutluluğumuzu incelesek neticesi, bütün kâinatın karşısında titrediği şu kelimeyle sona ermez mi? "Hiç!"